

అర్థం కరుణ

"అవునంటే కాదనిలే కాదంటే అవుననిలే ఆడువారి మాటలకి అర్థం వేరులే..." అని ఎన్నో ఏళ్ళ క్రిందట ఎం.ఎల్.ఎ (ఎ) మధురమైన (ఎమ్) గొంతులో రాజా పాడిన పాట అది. పింగళివారానాడు ఆడువారు అని వ్రాసినా ఈ రోజుల్లో మగ ఆడ అందరికీ అస్వయిస్తుందది. అదీకాక వేరొక సంస్కృతిలో జీవితం గడుపు తున్నప్పుడు ఆ అర్థాలు వేరుగా వుండటమేకాక, కొత్తగా వచ్చిన వారికి బోరుగా కూడా వుండే అవకాశం వుంది.

మొట్టమొదటిసారిగా న్యూయార్క్ ఎయిర్పోర్ట్లో అడుగుపెట్టిన కొత్త రఘునాథ్ గారు, తనని రిసీవ్ చేసుకోవడానికి రావలసిన బావమరిదిగారు ఆలస్యంగా వస్తానని ముందే చెప్పారు కనుక, ఈలోగా కాస్త విశ్రాంతి తీసుకుందామని అటూఇటూ చూస్తే "రెస్ట్ రూమ్" కనపడింది. "మన రైల్వే స్టేషన్లో రెస్ట్ రూమ్స్ కన్నా ఈ విశ్రాంతి మందిరాలే బాగున్నాయి ఒక కునుకు తీద్దాం" అని లోపలికి వెడితే అక్కడ టాయ్లెట్లు కనపడ్డాయి. అప్పుడే తెలిసింది ఆయనకి అమెరికా మాటలకి అర్థం వేరులే అని. ఇండియాలో టాయిలెట్స్ని అమెరికాలో చాలా పేర్లతో చెబుతారు. రెస్ట్ రూం, లేడీస్ రూం, మెన్స్ రూం, బాబ్స్ రూం, గర్ల్స్ రూం, జాన్ ఇలా చాలా పేర్లున్నాయి. కొత్త రఘునాథ్ కి పాత సుందర్రామయ్యగారు చెప్పారు, పేవ్ మెంట్ మీద నడవకూడదు కార్లు వస్తుంటాయి అని. వారిని! ఏమిటీ ఈ అమెరికావాడి బిన, పేవ్ మెంట్ల మీదే కార్లు వెడతాయా అనుకోబోతుంటే, సైడ్ వాక్ మీద నడవాలి అని ఆయన వాక్యం పూర్తిచేశారు. పేవ్ చేసిన రోడ్డుని పేవ్ మెంట్ అంటారు. మన పేవ్ మెంట్ ని ఇక్కడ సైడ్ వాక్ అంటారు. అప్పుడే దేశంలో దిగిన సాఫ్ట్ వేర్ ప్రోగ్రామర్ చంద్రబాబు హోటల్ కి వెళ్ళి ఏదన్నా లిందామా, సినిమాకి వెడదామా అని మైక్ ఆనే మాధవరావు చెవిలో అంటే అతను అందరిముందూ మైక్ లో చెప్పాట్ట. అది ఇండియాలో చేస్తారు. అమెరికాలో అయితే హోటల్లో వుంటారు, రెస్టారెంట్లో తింటారని. "నువ్వెంతో నేనూ అంతే" చూడాలంటే ఆ సినిమాకి కాదు, మూవీకి వెడతారు అని.

నేను ముప్పై ఏళ్ళ క్రితం గుంటూరులో వున్నప్పుడు అరండెల్ పేట నాలుగో ఫ్లో మా ఫామిలీ డాక్టర్ గారు వుండేవారు. ఆయన పేరు నారాయణరావు గారయినా అందరూ ఆయన్ని బుజ్జి డాక్టర్ గారనేవారు. ఆయనకి డబ్బులు ముఖ్యం కాదు, మనుష్యులూ, వాళ్ళ బాగులూ, ఆరోగ్యం. అందుకే అందరూ ఆయన్నలా ఆప్యాయంగా పిలిచేవారనుకుంటాను. నేను ఆయన దగ్గరికి వెళ్ళి నాకు కడుపు లో "అదోలా" వుందండీ అంటే, ఒకసారి నన్ను నవ్వుతూ చూసి మందిచ్చి "తగ్గిపోతుంది ఫో" అనేవారు. వెంటనే తగ్గిపోయేది కూడాను. ఆయనకి తెలుగు ఇంగ్లీషు లతో పాటూ "అదోలా" భాషకూడా వచ్చు. కానీ అమెరికాలో డాక్టర్ కి అదోలా భాష తెలీదు. మా అప్పారావులాటి డాక్టరుగారి దగ్గరికి వెళ్ళి, "నాకు మోషన్లు

తున్నాయి" అని ఇంగ్లీషులో చెప్పాట్ట ఆ మాట వెబ్స్టర్ డిక్షనరీలో లేదు కనుక ఆ తెల్ల డాక్టర్ వెబ్స్టర్ తెల్లబోయాట్ట. తర్వాత బవెల్ మువ్మెంట్ అనీ, ఇంకేదో అనీ చెప్పాల్సి వచ్చిందని చెప్పాడప్పారావ్.

కూరగాయలు కొందామని గాయత్రి సూపర్మార్కెట్కి వెళ్ళింది. గాయత్రిగారి మొగుడుగారికి, వంకాయ కూర, బెండకాయ పులుసు, కొత్తిమేర పచ్చడి అంటే బాగా ఇష్టం. ఆవిడకి కూరలూ గాయలూ కనపడ్డాయికానీ వాటి తాలూకు ధరలు వేసిన బోర్డులు కనపడలేదు. వంకాయల దగ్గర ప్రింజాల్స్ పేరు కాకుండా ఎగ్ ప్లాంట్స్ అన్నబోర్డు కనపడింది. అమెరికాలో మొక్కలకి గుడ్లు కాస్తాయా అనుకోబోయి, కాయవని లెలుసు కనక ఎవడో అప్రాచ్యుడు కూరగాయల మధ్య గుడ్లు పెడుతున్నాడని అనుకోబోయేంతలో, మరో మరకతం సమయానికి వచ్చి అసలు విషయం చెప్పింది. మన వంకాయల్ని అమెరికాలో ఎగ్ ప్లాంట్స్ అంటారని, బెండకాయల్ని లేడీస్ ఫింగర్లని కాకుండా ఓక్రా అంటారనీ, కొత్తిమేరని కోరియాండర్ కాదు సెలాంట్రో అంటారనీ, బెంగుళూరు వంకాయని బెల్ పెప్పర్ అంటారనీ చెప్పిందావిడ. అలాగే మనం పిండిని ఇంగ్లీషులో ప్లోర్ అంటే అమెరికాలో ఫ్లవర్ అంటారు. నేలంటే నేలా కాదూ, పువ్వుంటే పువ్వు కాదూ అని పాడుకోవాలేమో. మరకతం గాయత్రితో "రాత్రికి కాల్చేస్తాలెండి" అంది వెళ్ళిపోతూ. దేన్ని కాల్చేది వంకాయల్నా అని అడగబోయి, ఆవిడ కాల్ చేయటమంటే ఫోన్ చేయటం అని గుర్తుకి తెచ్చుకుని హమ్మయ్య అనుకుంది. అలా మొదట్లో గాభరాపడ్డ గాయత్రి అమెరికావచ్చి ఆరేళ్ళయింది కనుక పూర్తిగా మారిపోయింది. ఆఫీసు వాళ్ళతో ఇండియన్ రెస్టారెంట్కి వెళ్ళినప్పుడు వాళ్ళకి వివరంగా చెబుతుంది. సాంబారంటే ఇంగ్లీష్లో సూప్. ఇది వెజిటబుల్స్ వేసిన టామెరిండ్ సూప్. చట్నీ అంటే సాస్. ఇది టొమేటో బెల్ పెప్పర్లతో చేసిన సాస్. దీని పేరు అప్పడం. అంటే ఇండియన్ ఎపి టైజర్. దీని పేరు నాన్ ఇండియన్ బ్రెడ్." ఇలా సాగుతాయి వంటర్దాల మాటలు.

మా ఆఫీసులో నా క్రింద పనిచేసే ఆరడుగుల ఆలిసన్, ఒక రోజు కొన్ని ఫోటోలు తీసుకొచ్చింది. "ఇవి నా హాఫ్ సిస్టర్ ఎంగేజ్మెంట్ ఫోటోలు" అని ఒక్కొక్క ఫోటో చూపించి ఎవరు ఎవరో చెబుతున్నది. ఆలిసన్ చెల్లెలుకూడా ఆమెలాగా చాల అందంగావుంది. కాబోయే వరుడుకూడా హీరోలాగా అందంగా వున్నాడు. అదే చెప్పాను. అర్థాంగి, అర్థనారీశ్వరుడులాటివి విన్నాం కానీ, అర్థ చెల్లెలు, అర్థ తమ్ముడు అన్నవి మనకి లేవు. అమెరికాలో ఆ మాటకి అర్థం సవతి చెల్లెలు, సవతి తమ్ముడు అని. అంటే అమ్మా నాన్నల్లో ఒక్కరు మాత్రం ఒకరేననీ, ఇంకొకరు మాత్రం ఇంకొకరనీ ఈ అర్థ భాగానికి అర్థం.

ఆమధ్య ఆస్టిన్లోనే ఒక పెళ్ళికి వెళ్ళాం. వరుడు తెలుగబ్బాయి. వధువు హిందీ అమ్మాయి. చాలమంది అమెరికన్లు కూడా వచ్చారు. అమ్మాయి తరపున హిందీ పురోహితుడు, సంస్కృతం మంత్రాల్ని హిందీలో మధ్యమధ్యలో వివాహ సందర్భాల్ని హిందీలోనూ చెబుతున్నాడు. ఆయన వాచికంలో కొంత యాస కనపడినా వాచికంలో కొన్ని ఘోరమైన తప్పులు దొర్లాయి. ఇకనించీ ఈ అబ్బాయి

యి ఈ అమ్మాయిని భార్యగా స్వీకరిస్తున్నాడని చెబుదామని ఆయన ఉద్దేశ్యం. ది బ్రెడ్ గ్రూం ఈజ్ యాక్సెప్టింగ్ ది గర్ల్ యాజ్ హిస్ మిస్ట్రెస్ అన్నాడు. ఆయన ఉద్దేశ్యం మిసెస్ అని. కాకపోతే స్పెల్లింగ్ లోవున్న అనిఅక్షరాలూ పలికాడు. షైఫ్ అన్నాబాగుండేదేమో. అది విని ముక్కు మీద వేళ్ళే వేసుకున్నారంపరూ.

అమెరికాలో పుట్టిపెరిగిన ఒక ఇండియన్ అబ్బాయి అమెరికాలోని ఇండియన్ న్యూస్ పేపర్లో, మెట్రోమోనియల్ సెకన్లో ప్రకటన ఇచ్చాడు. ముపై ఐదేళ్ళ హైటెక్ ప్రొఫెషనల్, అన్మేరీడ్ ఇండియన్ అబ్బాయికి వధువు కావలెనహో అని. ఒక సుబ్రమణ్యంగారు మా అమ్మాయివుండోచ్ అని జవాబిచ్చారు ఆయన ఫోన్ చేసి మాట్లాడితే వరుడి ఆరేళ్ళ కూతురు ఫోన్ అందుకని "డాడీ ఫర్ యు" అని ఆయనకి అందించింది. అన్మేరీడ్ అంటే ఆ సమయంలో అన్మేరీడ్ అని. అంటే విడాకుల తీసుకున్నాడు లేదా భార్య లేదు, ఇంకా మళ్ళి పెళ్ళి చేసుకోలేదు అని. నెవ్వర్ మేరీడ్ అంటే ఆంథకు ముందెప్పుడూ పెళ్ళి రాలేదని.

మనఊళ్ళో రోడ్డుమీద ఎవరయినా మనని గుద్దుకుంటే "ఏయ్ మిష్టర్! కళ్ళు కనపడటం లేదా?" అని తిడలాం. తనని చూసి ఈల వేస్తున్న రఘురామయ్య గారితో "ఏం మిష్టర్! ఎందుకలా చూస్తావ్. నీకు చెల్లెళ్ళు లేరా?" అంటుందో అంబు జాక్షి. అసలు సినలుగా మిష్టర్ అన్నదే మర్యాద పడం. మిష్టర్ ప్రెసిడెంట్ అనటం మర్యాద. మర్చిపోయాను మనం అమెరికాలో మీ సర్నేమ్ ఏమిటి అంటే ఎవరికి అర్థంకాదు లాస్టేనేమ్ అనాలి

ఇండియా బామ్మగారు, నాలుగు రోజుల క్రితం పరిచయమైన పరిమళని ఫోన్లో పిలిస్తే, వాళ్ళమ్మాయి ఫోన్ తీసుకుని "మా అమ్మ స్కూలుకి వెళ్ళింది" అని చెప్పింది. ఈవిడ "నీ అమ్మ కడుపు బంగారం కానూ. మీ అమ్మ బడికి వెళ్ళటం ఏమిటే" అని హాచ్చెర్య పోతుంటే, ఆ బంగారానికి ఈవిడ అచ్చ తెలుగు అర్థం కాక, నాన్నకి ఫోన్ అందించింది. డాడీ దామోదరం ఫోన్ తీసుకుని "బామ్మగారూ పరిమళ సాయంత్రం స్కూల్లో ఎంబిఏ చేస్తున్నది కదా. ఎనిమిదింటికి రాగానే మీకు ఫోన్ చేయమని చెబుతాలెండి" అన్నాడు. "ఏదో ఇంగ్లీషులో సరదాగా ఆట పట్టిస్తున్నారు స్కూలుకెళ్ళిందని నాకు ఆమాత్రం తెలీదూ" అనుకుందావిడ, కాలేజీలనీ యూనివర్సిటీలనీ అమెరికాలో స్కూల్ అంటారని తెలీక. ఇండియాలో లీవ్ అనే మాటని అమెరికాలో వెకేషన్ అంటారు. నాకెప్పుడూ అర్థంకానిదొకటుంది. రోడ్డు ద్వారా రవాణాచేసే సామానుల్ని ఇంగ్లీష్ లో షిప్ మెంట్ అంటారు. విమానంలోనూ షిప్పులలోనూ పంపించేవాటిని కార్గో అంటారు. వింతగా లేదూ!

ఇండియాలో లీవ్ అనే మాటని అమెరికాలో వెకేషన్ అంటారు.

చెప్పుకుంటూ పోతే చాల వున్నాయి. ఇవి సరదాగా వ్రాసినా నూటికి నూరు పాళ్ళు నిజం. కొత్తగా వచ్చేవారికి కొంతవరకైనా ఉపయోగపడతాయనే ఉద్దేశ్యంతో వ్రాస్తున్నాను. అర్థాలు వేరుగా అర్థం చేసుకోకండి.

* * *